

Nr 68.

Av herr **Bondeson, m. fl.**, om *åvägbringande av utredning och förslag rörande obligatorisk ansvarsförsäkring för skada till följd av automobiltrafik.*

Med den stora och alltjämt hastigt ökade omfattning, som trafiken med motorfordon numera tagit såväl i städerna som på landsbygden, är det naturligt, att olyckshändelser och missöden i motortrafiken ofta uppstå. Så gott som dagligen erhållas också genom tidningarna vittnesbörd om större eller mindre skador å person eller egendom, vilka vållats av dylika olyckshändelser och missöden.

Under sådana förhållanden måste det framstå som en angelägenhet av stor vikt, att effektiva bestämmelser finnas i fråga om ansvar för skador, som vållas av automobiltrafiken.

Föreskrifter i sådant hänseende äro meddelade i gällande lag angående ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik, enligt vilken ansvarighet för skada, vilken tillfogas person eller egendom, som icke med automobilen befordras, med vissa i lagen närmare angivna undantag åvilar automobilens ägare.

Skadestånd enligt denna lag pläga ock numera med ganska stor stränghet utdömas. Icke sällan går emellertid den skadeståndsberättigade miste om den ersättning, som tilldömts honom, enär den ansvarige saknar tillgångar till skadeståndets gäldande. Ofta är nämligen den automobil, som vållar skadan inköpt på sådana villkor — genom avbetalningskontrakt — att ersättning ej kan uttagas genom utmätning av automobilen och ännu saknas en lagstiftning, som kan säkerställa utfående av ersättning i sådana icke ovanliga fall. Det torde vara erfarenheter i detta avseende, som i främsta rummet bidragit till den ovilja, för vilken automobiltrafiken i rätt stora kretsar, företrädesvis på landsbygden, ännu är föremål.

Enda möjligheten att råda bot för nu antydda missförhållanden torde vara att genomföra en obligatorisk ansvarsförsäkring för skada till följd av automobiltrafik. Liksom det ifråga om olycksfall i arbete ansetts nödvändigt att genomföra en obligatorisk försäkring för skada till följd av sådant olycksfall, synes det påkallat att på nu ifrågavarande område åvägbringa en liknande anordning. Behovet av en lagstiftning i här antydd riktning måste betecknas såsom synnerligen stort.

Den försäkring, som här ifrågasatts, bör givetvis, i anslutning till bestämmelserna i förenämnda lag angående ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik, åläggas vederbörande ägare och avse ansvar för skada, som till-

fogas person eller egendom, som icke med automobilen befordras. Huru försäkringen närmare bör ordnas, torde böra göras till föremål för särskild utredning. En anordning, som utan större svårigheter torde kunna genomföras, vore att ålägga automobilägare ansvarsförsäkring i försäkringsbolag, på sätt redan nu förekommer i åtskilliga sådana bolag, ehuru givetvis enligt vissa stadgade regler med avseende på försäkringsbelopp, försäkringsavgifter o. s. v. Kontroll å en sålunda anordnad försäkring läter kunna åstadkommas på liknande sätt som kontrollen över automobilskatt genomförs. Vid försäkringsavgiftens erläggande kunde t. ex. kvitto utfärdas i två exemplar, av vilka det ena borde insändas till vederbörande länsstyrelse för anteckning i automobilregistret och det andra uppsättas på synligt ställe å automobilen på sätt nu är föreskrivet beträffande skattekvitto.

Huruvida nu angivna huvudlinjer böra följas eller försäkringen måhända anordnas på annat sätt torde emellertid, såsom redan antytts, böra göras beroende av närmare utredning.

Det bör framhållas, att begreppet automobil här ovan begagnats i samma betydelse som i ovanberörda lag, enligt vilken med nämnda begrepp förstås varje för färd på marken avsett fordon, som för framdrivande är försett med kraftmaskin (motor) och icke löper på skenor.

Under återopande av det ovan anförda tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning och för riksdagen snarast möjligt framlägga förslag rörande skyldighet för ägare av automobil att hava automobilen ansvarsförsäkrad för skada, som i följd av automobiltrafik kan tillfogas person eller egendom, som icke med automobilen befordras.

Stockholm den 19 januari 1925.

N. A. Bondeson.

Ake Ingeström.

Elof B. Andersson.